

Svampbekämpning i våroljeväxter

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Amistar och Cantus jämfördes i hel och halv dos i vårraps. Några skillnader mellan preparaten kunde inte påvisas i årets försök. En flerårssammanställning visar däremot att Cantus har varit något bättre än Amistar.

Försöksserien L15-8040 har haft samma upplägg under de senaste 4 åren. Behandling med Amistar eller Cantus i hel och halv dos mitt i blomningen mot bomullsmögel och svartfläcksjuka. I år lades tre försök ut i serien, Kolbäck och Västerås i Svea-området samt i Kumla i ÖSF-området. Försöket i Västerås kasserades eftersom det var en svag och ojämn gröda. Dessutom fanns det inga angrepp i det försöket, vilket det heller inte fanns i försöket i Kolbäck. I Kumla-försöket fanns däremot ca 15 % bomullsmögel och ca 10 % svartfläcksjuka vid graderingen i mitten av augusti. Behandlingarna gav mellan 70 och 80 % effekt mot bomullsmöglet och mellan 40 och 50 % effekt mot svartfläcksjukan. Några säkra skillnader i behandlingseffekt mellan preparat eller doser finns inte. Merskördarna för behandling varierar mellan 100 och drygt 200 kg i Kumlaförsöket och under 100 kg i försöket i Kolbäck (tabell 1). Att merskördarna inte blev större trots det

relativt kraftiga angreppet i Kumlaförsöket berodde troligen mest på torkan och värmen i början av juli.

Flerårssammanställning

Samma försöksplan har använts under de senaste fyra åren. Totalt har sexton försök genomförts, tretton av dessa har skördats. Merskördarna för de olika behandlingarna har i de flesta försök varit små och osäkra. Läggs alla försöken ihop framträder en något säkrare bild. Behandlingarna med Cantus har i medeltal gett något högre merskörd än Amistarleden. Detta återspeglas också i graderingarna av bomullsmögel, där Cantus gått något bättre än Amistar. För att behandlingarna ska vara lönsamma vid en prisnivå på 3,30 kr/kg behövs merskördar på mellan 150 och 220 kg/ha. Även här ligger Cantus något bättre till. Den lägre dosen har gett ett positivt netto i genomsnitt över åren, medan övriga behandlingar inte varit lönsamma. Lönsamheten för behandling har alltså varit begränsad under dessa år trots att försöken lagts ut på platser där man förväntat sig angrepp. Behovsanpassning efter det enskilda årets förutsättningar är viktigt för att uppnå bättre lönsamhet för svampbehandling.

Tabell 1. Bekämpning av svamp i våroljeväxter. ÖSF-, och Svea-området 2010. L15-8040.

Behandling	Dos kg, l/ha	Skörd, kg/ha			Medeltal 2010	Bek netto kr/ha	Medeltal 2007-2010	Bek effekt Bomullsmögel	Bestäl- lare
		DC	Kolbäck	Kumla					
Obehandlat			1940	2510	2220		2350		Region
Amistar	0,5	65	+10	+100	+60	-300	+90	74%	Svensk Raps
Amistar	1,0	65	+100	+220	+160	-180	+130	77%	Region/ VSC
Cantus	0,25	65	+40	+210	+120	-90	+200	68%	Svensk Raps
Cantus	0,5	65	+30	+180	+100	-360	+210	82%	BASF
LSD			ns	120	ns		75	28%	
CV			6,2	2,8	2,1		3,8	45,4	
Probvärde			0,85	0,006	0,13		0,001	0,0002	
Förfukt			Höstvete	Havre					
Sort			Heros	Joplin					
Bomulls- mögel			0,01%	15,5%					
Alternaria			1-5 %	10%					
Län/Antal försök			U	T	2	2	13	2	

Kostnader: körning 145 kr/ha, Amistar 435 kr/l, Cantus 820 kr/l, Körskada 2 %, Oljeväxtpris 3,30 kr/kg